

SZERKESZTŐI IRODA:
Balmazújváros végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.
Az „ELLENZÉK” előfizetési díja:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.
Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.
Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.
Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttérli cikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

A vélemény szabadság.

Az országos szabadelvű párt, mindegyik alkalmat felhasználja arra, hogy kijelentéseket tegyen, melyek azt tartalmazzák, hogy a pártban és a kormányban tisztelni szokták a — vélemény szabadságot.
És minduntalan látjuk és tapasztaljuk, hogy a pártból tartozóktól nem csak, hogy nem veszik szívesen, de egyenesen perhorreszkálják, ha egyes kérdésekben valamelyik párttag más-más gondolkodik, mint a kormány feje, és ki egyszersmint vezére is a pártnak.
Kevésen voltak ugyan eddig olyan párttagok, a kik alkalomadtán nyilván nyilatkoztatták ki a magok által nézeteiket, de valahányszor ilyen válog megesett, a kormány hivatalos képviselői siettek kijelenteni vagy azt, hogy a kormány és párt az ilyen nézetekkel nem ért egyet, vagy pedig azt, hogy a pártfegyelemmel ellenkező, hogy pedig azt, hogy az illető — e nézetével egyedül áll.

Ilyen formán járt legutóbb Enyedi Lukács, a ki miniszteri tanácsos, s egyik oszlopos férfja a kormánypártnak.

Ez a tekintélyes szakember a napokban dorozsmai választás előtt beszédet mondott. Minden tekintet nélkül a becsületes politikus nyilatkozásával s nem kevés bátorsággal az önálló vámtérület és a gazdasági önállóság mellett foglalt állást.
Az ország egész páratlan közvéleményét megnyugtatta ez a nyilatkozat, mert azt olvasták ki belőle, hogy azzal a nézetekkel a kormány és Enyedi Lukács, a ki miniszteri tanácsos, s egyik oszlopos férfja a kormánypártnak, az egyetért.

És mi történt?
Rögtön a beszéd megjelenése után megjelent a kormány hivatalos szócsöve, a szája és ritka egyértelműséggel jelentették ki, hogy a kormány és Enyedi Lukács felfogását, s hogy Enyedi Lukács egyéni nézetét fejezte ki, s abszolút nem lehet.

Enyedi Lukács, a miniszteri tanácsos, a kormány pártján ezen országos férfja, a ki pedig nagyon is megfontolva, a mit mond, azzal a nézetekkel, hogy Magyarország érdeke az önálló vámtérület és a gazdasági önállóságot feltételezi — egyedül áll.

Már most mi ebből a konzekvencia?
Egyszerűen az, hogy a Bánffy-kormány meg az a nagy párt, a mely Enyedi Lukács mellett tart épenességgel — szolgálja az ország érdekeit, hanem egyedül Ausztria érdekeit, a jelenlegi állapotot.

Tehát a kormánynak nem kell az önálló vámtérület, sem a gazdasági önállóság, sem az önálló jogrendszer, semmi olyan jogi, vagy gazdasági intézmény, a melynek kerekében a mi önálló életünket kifejlesztjük.

Nem kell pedig azért, mert Magyarország e nemű berendezkedése nem felel meg az osztrák köröknek és nem Ausztria javára.

Minthogy pedig Magyarországon a kormánynak csak az a párt és az a kormány állhat, a mely osztrák érdekekben áll, tehát a Bánffy-kormány és pártjától immár ne várjuk, hogy a megteremtse az önálló vámtérületet, berendezze a mi önálló gazdasági életünket.

Mert ha a tisztelt kormánynak csak az a célja, akkor ugyan meg lehetne az azzal Enyedi Lukács e nemű nyilatkozatait dezavualni és egyszerűen kijelenteni a pártból egyszerűen csak azt, mert elég becsületes és elég bátor, hogy jelen megmondani, hogy jelen

viszonyok közt mit kíván Magyarország érdeke.

Persze ezt konstatálhatja egy kormánypárti képviselő is, de csak úgy, ha ezzel a nézetével azután egyedül akar maradni és levonni e kijelentésből magára nézve a megfelelő konzekvenciákat.

Ime így tiszteli a Bánffy kormány és az a híres szabadelvű párt a saját tagjainak a meggyőződését. Csak éppen annyi kell, hogy valamelyik párttag az ország érdekében álló dolgot követeljen, vagy csak hangot is adjon annak, hogy mit tart az ország érdekében állónak, tekintet nélkül arra, hogy tetszik-e ez az osztrákoknak és javára válik-e Ausztriának.

En y e d i Lukács, ki most Franciaországban utazik, vajjon el van-e készülve arra, hogy mikor hazatér, milyen kedves fogadtatásban fog részesülni a kormánynál, az ő becsületes és nyílt szókimondásáért?

Politikai hírek.

A naszódai mandátum. Már volt alkalmunk jelenteni, hogy a kormány a budapesti tud. egyetem román tanszékére Ciocan János volt naszódai gymnasiumi igazgatót, s utóbb a naszódai körület országgyűlési képviselőjét nevezte ki. Ugy látszik Bánffynak szükség volt erre a mandátumra, s ezért nevezte ki tanárnak Ciocan urat, a kire épen nem gondolt, mikor ezen állás betöltése szóba került. Mint budapesti tudósítónk írja, az így gazdátlanul maradt naszódai mandátumra Jakabffy Imre, az új belügyi államtitkár pályázik, s beavatottak hiszik, hogy meg is kapja a mandátumot. Jha, mert a Bánffy-korszakban semmi sem — lehetetlen!

Az új provizórium? Budapesti tudósítónk bécsi forrásból arról értesít, hogy az új provizórium megkötésének többféle akadály áll útjában. Először is arról van szó, hogy legyőzzék Magyarország elvi ellenzését (?) egy új provizóriummal szemben. Továbbá, ha meg is kötné a magyar kormány, csak hathónapos provizóriumba menne bele, holott az osztrák kormány egy évet tervez. További akadályt képez az osztrák kormány azon követelése, hogy a magyar hozzájárulási arányt egy perccel emeljék (?) hogy azon este, ha a normális osztrák parlamenti állapotok visszatérnek, könnyebben viigye keresztül a miniszterium az indennitást. Ezt a követelést Magyarország elutasította, tekintettel a parlament hangulatára, mely egy, a status quo alapján nyugvó provizóriumra is csak heves viták után egyeznek bele. (Ha ugyan lesz belőle valami!)

A politikai helyzet.

Budapest, aug. 3.

Lukács László pénzügyminiszter tegnap este Budapestre érkezett és ismételt konferál Bánffy báró miniszterelnökkel. Lukács és Bánffy tanácskozásai prelúdiumát képezték a holnap vagy holnapután Thun gróffal és dr. Kaizl-lal folytatandó közös tárgyalásoknak, a melyekre vonatkozólag ma a kormánynak közel álló körökben egy új, igen jellemző verzió támadt.

Thun gróf ugyanis most ezúttal a magyar nem akar mást, csak halasztást az iránt, hogy a kiegyezési javaslat bizottsági tárgyalását nem szeptember, hanem október havában kezdhesse meg.

Thun gróf abban reménykedik, hogy addig a német és cseh pártokkal a kiegyezés ügyében kompromisszumra tud jutni, azon úgyelve alapján, melyeket a nyelvtörvénytervezet tárgyában kilitásba helyez, de jó sokáig meg nem fog valószínűsíteni.

Thun gróf egyszersmind meg fogja keresni Bánffy bárót, hogy a magyar képviselőházban sürögősen kezdesse meg a kiegyezési javaslatok bizottsági tárgyalását, — úgy, hogy a mikor október havában az osztrák közgazdasági bizottság azoknak tárgya-

lásához hozzáfog, a magyar parlament többségének álláspontja már ismeretes legyen.

A többség ezen „álláspontja” képezi Thun gróf összes reményeinek mentő horgonyát, mert csattanós érvként gondolja felhasználhatni a magyar képviselőháznak kifejezésre jutandó óhaját, hogy a kiegyezés Ausztriával ismét létrejöhön.

Hogy Bánffy báró hajlandó lesz-e Thun grófnak ezt az újabb halasztást megadni, miután az eddigi összes „garanciák” nagyon kétes értékűeknek bizonyultak, nagyon kérdéses, de az éppenséggel nincs kizárva, mert Budán is azt tartják:

Kommt Zeit, kommt Rath.
Érdekes egyébként az a kétségbeesett hírlapi hajszá, melyet az osztrák sajtó most a magyar politikai körök megpuhítására megindított.

A. N. Fr. Presse, mely a napokban még nagyon is szentimentális hangon rimázkodott, hogy Magyarország ne adja magát oda esz-köznek, hogy Ausztriában az abszolutizmus megkezdhesse uralmát, ma már fenyegetőzik és fullent.

Azt állítja helyzet-tudósításában, hogy a legutóbb Budapestben megtartott vámankénti többsége a közös vámtérlet fenntartása mellett nyilatkozott. Ezt talán a N. Fr. Pr. maga sem hiszi el.

Egyébként kifejti, hogy a gazdasági önálló berendezkedésekre hiányzik az idő, — a gyakorlati kivétel annyi adminisztratív, technikai és vámpolitikai akadályba ütközik, hogy el kell várni azt, hogy a magyar parlament a megkegyezésnek elfogadható formáját meg fogja találni és az osztrák kormánynak időt enged Ausztriában a viszonyokat akként rendezhetni, hogy a végleges rendezés ismét alkotmányos uton szabályozható legyen.

Az új kongrua bizottság.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az elégtelenül javadalmazott mindkét szertartású kath. papsg kongruájának rendezése céljából kiküldött központi kongrua-bizottságot új tagokkal egészítette ki.

A bizottságba, melynek elnöke dr. Samassa József egri érsek, előadójá dr. Timon Akos egyetemi tanár, a püspöki kar négy kiküldöttje: Mihályi Viktor gyulafehérvári gör. szert. kath. érsek, Bende Imre nyitrai, dr. Steiner Fülöp székesfehérvári és Ivánkovits János rózenyói püspökök mellett, az egyházi férfiak köréből meghívták:

dr. Walter Gyula esztergomi kanonok; Szemcsányi Lajos egri kanonok; dr. Várossy Gyula kalocsai kanonok; dr. Jaurán Agoston nagyváradai gör. szert. kanonok; Széchenyi Miklós gróf jaáki apát; dr. Dunszt Ferenc habóti apát; Rosos István sífoki plébános; Csekő Gábor t. kanonok, kaali esperes-plébános;

Rabár János c. apát, főesperes, nagykomjátai plébános; Dadek Crescens Lajos esztergom-főegyház. áldozár, egyetemi könyvtárnok.

A világiak sorából: a régi tagok.

Andrássy Tivadar gróf v. b. t. t., országgyűlési képviselő; Bossányi László; Fenyvessy Ferenc főispán; Horánszky Nándor országgyűlési képviselő; Mohay Sándor országgyűlési képviselő; Németh Péter kuriai bíró; Pallavicini Ede örgörfi főrendiházi tag; Rudnyánszky József br. főrendiházi tag; Spett Vince ügyvéd; Unger Alajos.

U j tagokul meghívtattak:

Angyal József nyug. miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő; Dessewffy Aurél gróf főrendiházi tag; Emmer Kornél ny. kuriai bíró, országgyűlési képviselő; Ernusz Kelemen ny. kuriai bíró, főrendiházi tag; Forster Gyula ny. miniszteri tanácsos, földhitelintézet igazgató; Györfi Gyula országgyűlési képviselő; dr. Gyúrkó Ödön, a Budapesti Kath. Kör titkára; Kammerer Ernő országgyűlési képviselő; Klobusiczky János országgyűlési képviselő; Nedeczey János országgyűlési képviselő; Majláth József főrendiházi tag; Pauler Gyula miniszteri tanácsos, orsz. főlevéltárnok; Ruffy Pál országgyűlési képviselő;

Szabó Jenő ny. miniszteri tanácsos, főrendiházi tag;

ifj. Széchenyi Imre gróf főrendiházi tag; Szentiványi Zoltán;

Serényi Béla gróf országgyűlési képviselő;

Smialovszky Valér országgyűlési képviselő;

ifj. Zichy János gróf országgyűlési képviselő;

A minisztériumok kiküldöttjeiként meghívtattak:

a belügyminisztériumból: Széll Igrác államtitkár;

a igazságügyi minisztérium részéről: dr. Vavrik Béla kir. kuriai tanács elnök és dr. Törő Gusztáv miniszteri osztálytanácsos;

a pénzügyminisztériumból: Bakonyi Géza osztálytanácsos és Tonhazy Gyula joggyi főtanácsos;

a vallás és közoktatásügyi miniszter kiküldöttjei: dr. Várady L. Árpád osztálytanácsos és Toszt Gyula miniszteri tanácsos, közalapítványi kir. ügyigazgató.

Bismarck.

A császári pár érkezése.

Friedrichsruhe, aug. 2.

A kastély parkjának kapuja előtt a déli órák óta a tikkasztó hőség daczára rengeteg ember tolongott, köztük rendkívül sok külföldi. A parkkal szemben fekvő magaslaton is igen sok ember gyülekezett.

Mindenütt fényképezéket lehetett látni, a mint felvételre készülnek. Délután hat órakor felvonult a diszszád.

A közönség közt kordont vontak a pályaudvarhoz vezető egész uton s az egész utra, a kastély bejáratáig, szünyeget helyeztek el.

A császári pár érkezésének ideje előtt tíz perccel az egész Bismarck-család a pályaudvarra gyülekezett a császári pár fogadására; Herbert herceg frakkban, fehér nyakkendővel, Vilmos gróf és Rantzau gróf katonai ruhában, mindannyian érdemrendekkel.

Pontban délután 5 óra 50 perckor rohogott be a pályaudvarra császári pár hozó különvonat. Azt a kocsi, a melyben a császári pár áll, éppen a park kapujával szemben állították meg. Bismarck Herbert herceg előre lépett a sínre. Elsőnek a császárné szállott ki a vasuti kocsiából; mely gyászt viselt. Herbert herceg és Vilmos gróf mélyen meghajoltak előtte és kezét csókoltak neki.

Majd Vilmos császár lépett ki tengerészegyenruhában; kezét nyújtott Herbert hercegnék és hosszabb időt beszélgetett vele, majd Vilmos gróffal és Rantzau gróffal is hosszabb ideig társalgott és a hölgyeknek is köszönt.

Ezután a császárné Herbert herceggel és a császár Vilmos gróffal a kastélyba mentek, a melynek kapuit azonnal bezárták.

A gyászszertartás.

Friedrichsruhe, aug. 2.

Mihelyt a császári pár a halottas szobába lépett, azonnal megkezdődött a gyászszertartás. A császári pár kíséretében volt Bülow államtitkár, gróf Eulenburg nagykövet és a polgári kabinettiroda főnöke, Lucas titkos tanácsos. A szolgák három nagy koszorút hoztak, gyönyörű pálmákból és fehér rózsákból. Az egyik a császár, a másik a császárné, a harmadik a császári hercegek koszorúja volt. A tulajdonképpeni szertartás kezdete előtt a császári pár magatette le a koszorúkat a ravatalra s azután több percig csendes imába merülve állott a ravatal mellett.

A gyászszertartás szigorúan program-szerűleg ment végbe. Mikor a császárné belépett a halottas szobába, komor arczán láthatólag nagy meghatottság vett erőt; tekintetét a földre szegezte. Ezután a császár lépett be, a ki előtt Herbert herceg a régi mód szerint épült lépcsők és folyosók szűk és sötét volta miatt mentegedőzött.

A császár a szertartás alatt mély hallgatásba merült; arczán benső izgatottság tükröződött vissza. A szobában huszonegyen voltak jelen. Mindnyájan felettel szendvedtek a szobában uralkodó borzasztó hőség és tikkadt levegő miatt. Westfalen lelkész mintegy tizenöt perczig beszélt; nagy vonásokban esetelte Bismarck pályafutását, utal-

va arra, mi mindent köszön a megboldogult Istennek, mi mindent adatott megérnie. Berlin, augusztus 2.

A koporsót egészségügyi okokból alighanem mégsem hagyják a halottas szobában, hanem, amint látszik, egyelőre a Schneckenbergen készitendő ideiglenes sírboltban szándékoznak elhelyezni. A döntés e részben csak e hét végére várható. A család azt óhajtja, hogy a koporsó, amíg csak lehet, maradjon a halottas szobában.

A weimari nagyherceg Friedrichsruheba akart jönni. Ferencz József király és császár képviselőt, Umberto olasz király küldöttségét akart küldeni a temetésre, de mindezekről táviratilag lemondottak.

A császár elutazása.

Hamburg, aug. 4.

Harminczöt percznyi ott tartózkodás után a császári pár ismét távozott Friedrichsruheból. A császárné oldalán ismét Herbert herceg, a császár oldalán Vilmos gróf haladt. Utánuk ment a kíséret. — Herbert herceg és Vilmos gróf a vasuti kocsi ajtajáig kísérték a felségeket, kik ott szíves búcsút vettek tőlük. A vonat csakhamar utnak indult, miközben a császár jobbajával ismételt búcsút intett a két Bismarcknak, a császárné pedig többszörös főhajtatással üdvözölte őket.

A berlini gyászünnepek.

Berlin, aug. 2.

A császár rendeletére a Königsplatzon tervezett nagy gyászszertartás elmarad, e helyett csütörtök délelőtt egyszerű gyászünnepek lesz a Vilmos császár-templomban, melyen részt vesznek: a birodalmi kancellár, a miniszterek, a szövetségi tanács, a tábornoki kar, a birodalmi gyűlés és az országgyűlés tagjai, valamint a városi hatóságok képviselői. A templom elé diszszádat állítanak. Erre a szertartásra zsugorodik össze az eredetileg nagy arányokban tervezett gyászünnepek. A Königsplatz díszítésére különböző oldalról tett áldozatkész ajánlatokat e szerint nem veszik igénybe. A berlini diákok nagy-szerűtlen gyászünnepekre készülnek.

A vármegyei pénzek kezelése.

Kolozsvár, aug. 2.

A vármegyei pénztárak ellenőrzésének kérdéseivel, előzőleg foglalkozván, nézzük meg minő kezeléssel mennek keresztül a vármegyei pénztárakba befolyó pénzek, nézzük meg milyen ez a kezelés.

A vármegyét illető pénzek nagy részét, az egyes községi lakosoktól beszedik a községi pénztárnokok, ezek a beszedett pénzeket legelőször átadják a községi jegyzőnek, ez átadja a járásfőszolgabíróknak, a járási főszolgabíró beiktatja a vármegye alispánjához, az alispán leteszi a pénztári hivatához.

Ez a kezelés van legtöbb vármegyénél gyakorlatban, a belügyminiszterium által kiadott pénzkezelési utasítás is ezt némely pénzekre nézve előírja.

De előírja azt, hogy minden pénz első sorban az alispán kezéhez küldendő, ki azt azután a pénztári hivatalhoz teszi le. Kisértik csak végig a beérkezett pénzeket és nézzük a munkát, mely a kezelésén jár.

A község által a járási főszolgabíróhoz beérkezett pénztől a főszolgabíró szabályszerű pénztári naplót vezet, ezen naplóban tételenként bevétele és kiadásba helyezi a pénzeket. Az utasítás szerint minden ilyen bevételezett pénzt 48 óra alatt köteles lévően a vármegye alispánjához beszereltetni, ezen pénzeket rendeltetésük szerint külön jelentős kíséretében minden 48 órában legalább is egyszer több tételben küldi az alispánhoz.

Egyik nagyobb járás főszolgabírójánál 50—60 ezer forint évi pénzbevétele és kiadás fordul elő, ezt tételenként benaplóznai, és a nyilvántartásokba bevezetni: nem ad kevés munkát.

Az egész megye területéről a főszolgabírók által bevett és az alispánhoz beküldött pénzek naplózása, az alispánnak is sok munkát ad.

Nem tudom az okát adni annak, hogy miért nem lehetne a főszolgabíró és az alispán kikerülésével a pénzeket egyenesen a vármegyei pénztárba szállítani, hiszen ezek a pénzek a végén is csak oda kerülnek.

...háromzatos kiondja, hogy mivel az üzletle-
...adosoknak kötelessége a gépeknek alkal-
...munkások testi épségét, a gépeken
...malmazott védőkészülékkel a lehetőség sze-
...a és veszélyelő megvívni, s ilyen készüléke-
...ban forgó furógépen nem volt, a beállott
...serencsélenségért öket a felelősek.

— Öngyilkos uriasasszony. Egy kisleány
... fiatal szép nejének megrendítő esetéről
... régi fővárosi tudósítónk. Az asszony, a
... régi buskomorósága és a legutóbb ért csa-
... nagy lelki rázkódásba ejtettek, a fő-
...ban öngyilkosságot követelt el. Mellette
... magát: a lövés életveszélyes, s mire meg-
...rad, a serencsétlen fiatal asszony tén már
... van.

Huba Pál dr., József kir. herczeg kisle-
... uradalmi orvosának fiatal felesége, szül-
... Nádassy Blanka, nyíregyházi születésű
... asszony, tegnap reggel a városligeti körb-
... a szökőkút mellett revolverrel mell-
... magát. A lövés a bal mellén érte a
... és életveszélyes sebet ejtett.

Az öngyilkos asszonyt mintegy három
... előtt hozták a városba, a Batizfaly-féle
... gyógyintézetbe, a hol súlyos idegbajából
... ártók gyógyítani. Hubaynének sikerült a
... szoborumból kiszöknie és revolverre szert
... A körönd mellett a bokrok közt talál-
... meg és visszazsárolták az ideggyógy-
... szobába.

Pár nap előtt utazott föl a fővárosba
... hogy majd hazahozza Kislejőre. Az
... már tegnapielőtt is folyton titokza-
... n nyelkédett, a mi férjének nagyon föl-
... az elutasítást időt is el akarja halasz-
... a mibe azonban férje nem akart bele-
... tani. Tegnapielőtt elkövette a végzetes

Az orvosok állítása szerint a golyó a
... is megsértette és onnan csak néhány
... mulva lesz eltávolítható, — ha ugyan
... valami komplikációk nem áll be. A
... feltétlenül életveszélyes.

Az apólok azt beszélik, hogy Hubayné
... titkos bábat győztörte. Sokszor órákig
... szót se, és egyedül buskomo-
... folyongott az intézet kertjében. A hozzá
... kérdésekre mindig kitérően válaszolt.
... kértében erős lett a nézet, hogy Hu-
... valami borzasztó titkot őriz s most
... hániz, hogy ez a titok adta kezébe a
... trest.

A halállal vizelő szőke asszony vala-
... egész Szabolcsmegyében a legszebb
... lány volt. Sarkig erős hullámos szőke
... buzávirág szín szemének és magas
... természetének messze a Nyírségen nagy
... van.

Az öngyilkos Nádassy Blanka néhány
... elszólt ment férjhez Hubay Pálhoz,
... kir. herczeg kislejő uradalmának or-
... a, a kivel boldog családi életet élt, a
... nőt nem vett rajta a gyógyithatlan
... rosrág.

— A zöld szászok gyászja. A brassói
... szászok ugyancsak kitettek magukért a
... hálalá alkalmából. Mint Brassóból
... nek, a szász atyafiak külön gyászje-
... t adtak ki, széles, fekete keretben, —
... germán szövege a következő:

A szászordból megrázó hír érkezett.
... német birodalomnak megalapítója, a szá-
... kées:

Bismarck herczeg meghalt!

A mire e napokban a német nemzet
... gora gondolt, beteljesedett: a vaskancel-
... német egység kovácsa, a német nem-
... beálltának a legkésőbb korig éber, ret-
... tetlen öre, a német nemzeti erőnek
... tője nincs többé! Azt, a ki az em-
... felmet nem ismerte, a ki tettben és
... körkésében is fejedelem volt, elszóltította
... kényszerűen gondviselés. Árvává tette
... népet és a legmélyebb gyászba bo-
... t.

Mi is, csak egy töredéke e nagy
... nek, részt veszünk e gyászban, mert
... nek is földünk volt, a mi tör-
... nek, a mi vérünkben, a német név-
... nek szerezte ő az egész földön, —
... nek a nagy halottnak mi is halálával,
... nek hálával tartozunk. A mi
... nek a gyászol, mert Bismarck nagy
... nek neki és bekékének biztos öre.
... nek legyen nekünk az ő eme-
... nek örökké éljen bennünk az ő szel-
... nek a mi gyász név létezni fog! —
... nek elküldjék minden szász a vi-
... nek lennünk e komoly órájában!

— Perczel Mórész betegsége. Bonyhád-
... Perczel Mórész aggasztó hírek terjedtek
... Perczel Mórész 48-as honvédtábornok
... állapotáról. Az ősz hadvezér nem
... csakugyan megbetegedett, de ma már túl
... minden veszedelmen és néhány nap mul-
... a szabadlevegőre is mehet.

— Az aradi országos dalünnep. Au-
... gusztus 12-én kezdődött Aradon a magyar
... országgrászlós dalünnep. Az érdeklődés
... is oly nagy, hogy Budapestről eb-
... az alkalomból augusztus 12-én este külön
... a vendégekkel Aradra.

— Kossuth Lajos rágalmazói ellen. Lo-
... város polgársága a város képviselői
... Kossuth Lajos rágalmazásán kimondta, hogy
... kik hazánk elismert halhatatlan nem-
... nek, a hazaszeretet példányképét,
... boldogjátékát a legképtelenebb hazugsá-
... nek illeték, aljas hazasárulók. A város e
... nek a herczegprimással is közöltetni

— Bismarck szálló-igéi. Politikai uszónadrág. — Vas és vér. — Szabad kéz politikája. — Sötét pont a láthatáron. — Potyka a csukák közt. — Becsületes gazemberek. — A közvélemény bűnkakja. — A pomerániai granátos csontjai. — Ültessük Németországot a nyeregbe, lovagolni majd megtanul magától is. — Politikai dilettánsok. — Mi németek nem félünk másától, csak az Istentől.

— A Dreyfus-ügy. Párisból írják. A vádtanács kedden tárgyalta Picquart és a főügyész felelőbbségét Bertulus vizsgálóbírónak Paty du Clam ügyében ügyben hozott végzése ellen. Az állam-ügyészség általánosságban illetéktelennek nyilvánította magát. A vád alapjára néve kijelentette, hogy az Esterházy-ügyre vonatkozó iratokban nem talált bizonyítékokat Paty du Clam ezredes bűnrészességére nézve. A vádtanács a határozathozatalt péntekre halasztotta.

— A legöregebb emberek. Azok a bizonyos legöregebb emberek, a kik semmire sem emlékeznek vissza, Szerbiában vannak aránylag a legnagyobb számmal. Az alig két millió lakos között 575 olyan van, a kiséző évnél idősebb. Ezután Irland jön 578 százévessevel, de itt a lakosok száma nagyobb. Angolország 192, Spanyolország 401, Franciaország 219, Németország 78, Norvégia 23, Svédország 20, Dánia 2 és Svájc 1 százéves öreg urral és hölgygyel dicsekedhetik. Az arany Németországban a legmeglepőbb: 50 millió lakos között csak 78 százéves van. Hogy nálunk hány ilyen öreg ur van, azt az angol statisztikus, a ki ezt a táblázatot összeállította nem jegyezte föl.

— Lemészárolt misszionáriusok. Dahomeyból érkezett távirati jelentés szerint, Cazemajan kapitányt és tolmácsát május 6-án Zinder mellett, fél úton a Niger folyam és a Tekad-tó között, meggyilkolták. A Comité de l'Afrique française által kiküldött misszió múlt év decemberében érkezett Say-ba, a ho; Cazemajan kapitányt kíséretének egy része elhagyta. Miután a kapitány ellátta magát teherhordó állatokkal, tovább folytatta útját Sokoto felé.

— Egy szőlő eladó ez évi egész gyümölcstermésekkal együtt a Szentgyörgy hegyen, harmadik láb. Értekezhetni lehet Hídutca 13. szám alatt Gasparik Dánielnél.

— Vidéki szülőknek Kolozsvárt iskolázó leánykái, nő-tanítóképezdei növendékek is, teljes ellátásra illő feltételek mellett elfogadottnak egy szerény család körben, kül-magyar utczai 1 sz. a, hol zongora- és francia nyelv ismeretben tanítás adatik.

MŰVÉSZET.

Az intendánsi állás betöltése. Keglevich István grófnak intendánsná való kinevezését, a múlt hónap végére várták. Az a körül-mény, hogy a hivatalos lap ez időpontban nem közölte a kinevezést, meglehetősen feltűnést keltett és oly körökben, a melyek rendszeren jól vannak értesülve, azt beszélik, hogy az utolsó órában differenciázi merültek fel. Addig a míg ezeket újabb tárgyalások során ki nem egyenlítik, a kinevezés nem történhetik meg.

Gyászrovat.

Alólírottak a sziv legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a forrón szeretett fiu, testvér és rokon Ifju Farkas János hegedűművész, a Hubay quartett tagja életének 30-ik évében, hosszú és súlyos szenvedés után, f. hó 3-án reggeli fél hat órákor az urban elhunyt. Hült tetemei a róm. kath. szertartás szerint f. hó 5-án d. u. 3 órákor fognak kúlmagyar-utczai 38-ik sz. alatti lakásáról a köztemetőben örök nyugalomra helyezni, lelkeért pedig az engesztelő szentmise áldozat f. hó 6-án d. é. 10 órákor fog a plébánia templomában az egek urának bemutatattatni. Mindkét vég-tiszteletre az elhunyt barátai, tisztelt és ismerősei szomoruan meghívottnak. Nyugodjék Békében! Kolozsvárt, 1898. augusztus 3-án. Farkas János, neje Schlemmer Anna mint szülők, Farkas Antonia, Farkas Julia, Farkas Gyula, Farkas Anna mint édes testvérei.

*

Tunyogi Csapó Ferencz okleveles gépész, életének 21-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után, folyó hó 1-én reggeli 1 órákor Tordán megszűnt élni.

GAZDASÁG.

Hogy lehet a jelenlegi fillokszerás vi-lágban szőlőt telepíteni?

Irta: Bölöny István.

III.

Az oltványok gondozása az iskolában.

Miután az oltványok már elültetettek, a halmok közei azzonnal jó hantosan és mélyen megkapáltnak, a mi nyár folyamán annyiszor ismételtetik, a hánszora gyomo-sodás és megtápatás ezt megkívánja.

Ha az oltások megerezték, s kezd már kinőni a zöld hajtás a bakhátaból, aprán-ként a földet vékonyítjuk, s időközönként szellőztetünk, mely munkát csak pár per-czig szabad, hogy tartson.

része is hajt gyökeret, ezt okvetlen el kell távolítani; az eltávolítást azonban július közepéig nem szabad eszközölnünk, mivel az oltás helyén a lapok nagyon könnyen elmozdulhatnak s ekkor az oltvány nem fog megéredni.

A gyökér elszedését legjobb azután eszközölni, mikor a kacsok a hajtásokon megjelennek, mert azok megjelenése a megeredés biztos jele.

A gyökér elszedése úgy történik, hogy az oltáshely alsó részéig a földet eltávolítjuk és a nemes részről, nagyon éles késsel — a harmat gyökereket levágjuk, esetleg a vadról előtörő hajtásokat is ez alkalommal eltávolítjuk. Az oltványokat újból felhalmazzuk. Canikula után a nemeset lassan a földtől megszabadítjuk, hogy az időjárás változásait az oltványok megszokhassák. Szeptemberben a hajtásokat visszacsipjűk.

Porhanyítás. Ezt a munkát valóban hányszor a bakhátak megkérgesedésének, különösen minden zápor után, kezel vagy gereblyével ovatosan felporhanyítjuk.

Permetezés. 10 centiméteres növény után 1—2%-os oldattal permetezzünk a hány-szor csak szükséges.

Öntözés. Nagy szárazságban a bakhátik közéi folyó vagy állott vízzel az esti időben megöntözzük.

Trágyázás. Ha a bakhátak kisoványodtak, körülbelül 3 évenként jó éret trágyával megtrágyázzuk.

Az oltványok kiszedése. Az oltványok kiszedése október végén, levélhullás után történik. A kiszédett úgy eszközöljük, hogy oldalt mindkét felől a földet kiassuk melőle, s azután ásóval kifeszítjük, hogy lehetőleg ép gyökérrel vehessük ki. Kiszédés után megejítjük a válogatást és az osztályozást.

Első osztályú oltvány az, mely teljesen be van forrva, s gyenge csavarással nem válik el, s legalább 3 szem teljesen meg van érve és legalább 30—40 c/m. hosszú gyökérzettel bír.

Másodosztályú oltvány az, mely a fennebbi kellekeknek teljesen megfelel ugyan, de három érett szemnél kevesebb van rajta, az ilyen eladni nem szabad, hanem vagy tovább iskolázzuk, vagy a saját területünkön elültetjük.

A mely oltványt a hajlítást és csavarást nem állja ki, azt azonnal összekötjük és ellökjük.

Az oltványok elvermelése. Az oltványokat 25—50 darabonként csomókba kötjük két helyen fűvezessékkel, s árkokban porond közé jó tömött rakjuk össze, hogy meg ne penészedjék, ha porond nincs, úgy egyenként helyezzük el apró föld közé, helyenként szellőztetést hagyva. Tavasszal a kellő időben állandó helyekre ültetjük, vagy drága pénzért elárusítjuk.

Megjegyezni kívánom e helyen, hogy az oltványok szállítása alkalmával a hajtásokat az gyökereket nem szabad megosonkítani, mivel ezen munkát mint fentebb is említettem, csak közvetlen az ültetés előtt történhetik.

Zöldoltványok:

A zöldoltás módjai melyek eddigelé elterjedve vannak a következők:

1. a Baranyai zöldoltás,
2. a Creiner-féle zöldoltás,
3. az egyszerű párosítás izközbe
4. az egyszerű párosítás bűtyökbe.

Ezeknek kívül a baranyai zöldoltásnak is egy szemes módját Lászlai szerint alkalmazták.

Az üzleti szokás azonban csak a baranyai, és Creiner-féle egyszemes ékoltást és az egyszerű párosítást fogadja el.

A baranyai és Creiner-féle ékoltást május közepétől június hó közepéig kell végrehajtani, míg párosítani valamivel később kell, mikor már az alany kissé fásabb lesz. A párosítást lehet az izeen (bűtyök) és két iz között (inter modium) is végezni. Az utóbbi könnyebb, gyorsabb és ép oly tökéletes, mint az előbbi. A zöld oltások készítésénél főképp a nemes hajtás üdösségére kell vigyázni, ezért a nemes galyak a nap hevétől megoltalmazandók, s lehetőleg az oltás előtt csak néhány órával szedendők le. Szedéskor a levelek kétharmad részben visszavágandók, s egy virágcserep forma edényben vízbe állítandók.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczi árak.

Kolozsvár, augusztus 4.

Husneműk:

Marhahus I. osztályú 1 ko. 48 52 kr. Nyomaték nélkül 64 kr. Marhahus II. osztályú 1 ko. — kr. Sertéshus, nyers 1 ko. 60 krajczár. Ju-hus 1 kiló 32—36 kr. Sertéskarré, nyers 1 ko. 64. 76 kr. Bornyuhus 1 ko. 36. 44. 54. 64. kr. Sertéshus füstölt, 1 ko. —, kr. Sertéskarré, 1 ko. —, kr. Sonka, főzve 1 ko. 2. frt. Sonka nyers, 1 ko. 1. frt. 10. kr. Különféle nyelvek főzve, 1 ko. 1. frt. 80. kr. Különféle nyelvek nyersen 1. ko. 1. frt. Császárhus (Kaiserfleisch) 1 ko. 1 20 Hideg főlvágot 1 ko. 1 frt. 20 1 frt 40 kr. Parisi 1 ko. 1 frt. Lengyel kolbász 1 ko. 80 kr. Kolbász nyers 1 ko. — kr. Kolbász füstölt 1. ko. — kr. Szalámi 1 ko. 2 frt. — kr. Szalonna, 6 1 ko. 72 kr. Szalonna paprikás 1 ko. 80 kr. Szalonna füstölt 1 ko. 76 kr. Szalonna olvasztani való 1 ko. 76 hajt 80 kr. Zsír 1 ko. 76 kr. Virsli 1 pár. 05. kr. Frankfurti virsli 1 pár. 08. kr. Szalaládé 1 drb. 05 kr. Száraz kolbász 1 ko. 30 kr.

Gabona piac.

Felhozatal kevés, Üzletirányzata szilárd

Rozs 6.50, Törökbuza 4.50, Zab 7.— Árpa 5.50
— már forgalomba nincs.

Liszt árak.

Liszt 0., 19.50 kr., 1., 19.— kr., 2.
18.50 kr., 3., 18.— kr., 4., 17.50 kr., 5.
17.— kr., 6., 16.— kr., 7., 13.— kr., 8.
7.50 kr. Rozsliszt 13.20 kr. Dercze 5 frt —
Korpa 4.40.

Egyéb élelmi szerek.

Burgonya egy mm. 5 frt. Paszuly hl
9 frt., köles kása 20 frt., tojás 7 drb. 10
kr., vaj kgr. 1.— kr., szűrt vaj —.80 kr.,
tömlő turó 60 kr., grojsajt 1 frt., közönsé-
ges sajt 40 kr., bivaltej liter 16 kr., téhen-
tej 1 l. 12 kr., tejfel 50 kr., hagyma 1 csomó 2
kr., fokhagyma 1 csomó 4 kr.

Tűzifa.

Egy köbméter kemény nem usztatott
3 frt. Usztatott 2 frt.

Kimutatás

a szamosújvári takarékpénztár részvénytar-
saság 1898. év július havi forgalmáról.

Bevételek: Pénztár áthozatal 5268
frt 41 kr. Betétek 27848 frt 56 kr. Kama-
tok 3489 frt 19 kr. Váltók 71199 frt. Köt-
vények 3265 frt 90 kr. Jelzálog költsön 4013
75 kr. Más pénzintézetektől 5000 frt. Össze-
ssen 120084 frt 81 kr. K i a d á s o k : Beté-
tek 26237 frt 3 kr. Kamatok 73 kr. Vált-
ók 52193 frt 71 kr. Kötvények 2220 frt.
Jelzálog költsön 14610 frt. Más pénzintéze-
teknél hetét 19000 frt. Tiszviselők és szol-
gafizetésére 2800 frt. Irodai szükséglete 32
frt 1 kr. Betét kamat 1874 frt 18 kr. Osz-
talék 120 frt. Pénztármaradvány 4018 frt 15
kr. Összesen 120084 frt 81 kr.

Közönség köréből. *)

Egy fegyelmi ügyről.

Torda-Aranyos, júl. 28.

Megyénk egyik tiszviselőjének; N o v á k
Miklós alszámvevőnek, mult évi novem-
ber hó 21-ének éjjelen bizonyos igen
kinos, egy tordai polgár és bizottsági tag
családi életét súlyosan érintő esetből kifo-
lyán, felelő kellemtelen összejutkozásé támadt
az illető polgárral.

Ez összejutkozás rendén a magát leg-
szentebb jogaiban megsértettnek talált polgár
súlyos, majdnem reprodukáhatlan szóbeli bán-
talmakkal illette nevezett alszámvevőt s e
mellett többek hallatára egy olyan mélyen
diffamáló vádat is emelt ellene, a mely va-
lósága esetén bárkit, annál inkább egy
köztiszviselőt, megvetésnek tenne ki.

A nélküli, hogy botrányhajlaszatra
akartunk volna vállalkozni és nem is reflex-
tálva az illető mélyen elkeseredett polgár el-
keseredése jogosságának avagy jogosulatlan-
ságának a kérdésére, tisztán állott előttünk
a nagy konsternációt keltett eset után az illető
tiszviselőnek saját hivatali állása iránt tar-
tozó az a kötelezés, hogy szemben az őt ért
sértésekkel, elégtételt keresen s a mennyire
lehetőséges, magát az illető polgár súlyos-
vádja alól, akár egy rágalmazási per kereté-
ben, akár más uton, tisztázza.

Vártuk tehát, hogy alszámvevőnk az e
végezt szükséges lépéseket megteszi.

Várakozásunk azonban hiába való volt.

A sértő kifejezések és azok kísértésében
N. M. ur ellen emelt súlyos vád elhangzása
után, a büntető törvény rendelkezése szerint,
3 hónap állott a sértett fél rendelkezésére,
hogy panaszt emeljen bántalmazója ellen. A
három hónap azonban eltelt, a nélküli, hogy
a panaszt N. M. megtette volna.

Ismételjük, hogy magára a nevezett
tiszviselő és az ellenfelül szereplő tordai
polgár között támadt összejutkozás alapjára,
annak diszkrét voltánál fogva, nem akarunk
reflektálni s azt is concedáljuk, hogy N. M.
urnak, mint magánembernek, joga van az
ellene elhangzott sértésekkel szemben, tet-
szése szerint, akár a megtorlás, akár a hall-
gatás álláspontjára helyezkedni. De azt is
tudjuk, hogy tiszviselői karunk künben sem
valami magas fokon álló tekintélye szem-
pontjából nem közömbös az a kérdés, hogy
vajjon igénybe vette-e N. M. ur bántalmazó-
jával szemben a megtorlás jogát, avagy a
hallgatás kényelmes, de a tiszviselői állás
tekintélyi szempontjából megengedhetetlen
utját választotta-e?

A kérdés ez az ága annál is inkább
érdekel bennünket, mivel az fegyelmi eljárás
tárgyát is képezi s a fegyelmi eljárás befeje-
zését a belügyminiszter ur is megsűrtette.

Legáltalán is különös tehát, hogy a fe-
gyelmi eljárás még sem akar véget érni és
ez által Torda-Aranyosmegye közönsége az
N. M. urral való érintkezés tekintetében, nap-
nap mellett egy kinos dilemma elé van oda-
állítva.

Indittatva érezzük tehát magunkat, a
dolgát a nyilvánosság terére vinni és az il-
lelőkészekből teljes tisztelettel megkérdeni,
hogy méltányolva a fentebb mondottakat,
nem látják-e szükségesnek azt a szerencsét-
len fegyelmi ügyet, az érdekeltek megnyug-
tatására és a súlyosan érintett köztiszviselői
tekintélyi restitúciójára, immár befejezni?

Kérdésünknek a nyilvánosság előtt való
felvetését különösen indokolja az e
mind nagyobb hitelt nyelő értesülésünk, a
mely szerint az illető tiszviselőt bizonyos
körök, fegyelmi ügye elphintetésével, a legkö-
zelebbi restaurátiónál Torda város főkapit-
ánysági székébe akarják ültetni.

A nélküli, hogy ennek a mi viszonyaink
között is hihetetlen hírlelésnek hitelt akarnánk
adni, — azzal a jó akaratu finylmezttéssel

*) E rovat alatti közleményekért a fele-

ajánljuk fenti kérdésünket az illetékesek és főleg megyénk különben mélyen tisztelt alispánja figyelmébe, hogy a fegyelmi eljárás gyors befejezése most még megnyugtatólag hatna a kedélyekre, később azonban alig lehetne nagyobb botránynak elejét venni.

Több bizottsági tag.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgősségi levelei.)

Vilmos császár leirata.

Budapest, aug. 4.

A „Reichsanzeiger” berlini lap külön kiadása a következő császár leiratot közli, melyet Vilmos Friedrichs ruhából tegnapi kelettel intézett a birodalmi kancellárhoz:

„Magas szövetségeseimmel és az egész német néppel gyászolva állók Bismarck Ottó herczegnek, Lanenburg herczegének, a német birodalom első kancellárjának ravatalánál.

Mi a kik tanúi voltunk dicső működésének, mint az állam-művészet legnagyobb mesterére, mint retenthetetlen harczosra háboruban és békében egyaránt, mint a haza legkiválóbb fiára, császárjának és királyának leghivebb szolgájára csodálattal tekintettünk föl reá; mi mélyen megrendülve látjuk e férfiu elmulását, kit istenünk, urunk eszközül választott ki arra, hogy megvalósítsa Németország egységének hallhatatlan eszméjét. Ez a pillanat nem alkalmas arra, hogy felsoroltassék a nagy halottnak minden tette mit végzett, minden gondja mit császárjáért és birodalmáért átélt, minden sikere mit kivivott. Nagyön is hatalmasok és sokfélék ezek és csak a történet vésheti be és be is fogja vésní egytől-egyig ércztáblájára.

De én szükségét érzem annak, hogy az egész világ előtt kifejezzem azt az osztatlan gyászt és hálát csodálatot, mely ma az egész nemzetet eltölti és az egész nemzet nevében fogadalmat tegyek, — hogy azt, a mit a nagy kancellár és a nagy Vilmos császár alkotak: fenntartjuk, kiépítjük és ha szükséges életünkkel és vérünkkel védelmezzük. Segítsen ebben Urunk és Istenünk!”

Az irat végén ez áll: „Megbizom önt, hogy leiratomat hozza nyilvánosságra”.

Zola-ügy.

Páris, aug. 4.

Zola tudvalevőleg vádat emelt Judet és Marinoni a „Petit Journal” szerkesztője és kiadója ellen, attya rágalmozása miatt.

A fenytöt rendűrbiróság ma tárgyalta az ügyet. A vádlót Labori ügyvéd képviselte.

Tőzsde.

(Reich Jenő és társa jelentése.)

Budapest, augusztus 4.

Gabnatőzsde.

Buza őszre	—	—	—	8 08
„ júniusra	—	—	—	—
Tengeri őszre	—	—	—	4 20
„ júliusra	—	—	—	4 80
Rozs őszre	—	—	—	6 43
Zab őszre	—	—	—	5 30

Értéktőzsde.

Oszták hitelrészvények	364 18
Magyar	397 12
Államvasut	362 10

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLOS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Kolozsvár szab. kir. város határában a Nádaspatak és Szamos-folyóban való

halászat és rákászatra

szóló évi jegyek a mai naptól kiválthatók a Szentegyház-utca 8. sz. irodában.

Egyidejűleg figyelmeztetem mindazon halászokat, kik a mai naptól halászati jegy nélkül halásznak, hogy a halászati törvény 64. §-ban előírt büntetés alá esnek.

Ifj. Zattler József,
Kolozsvár szab. kir. város halászati-jog bírője.

fölszerelt kérvényüket augusztus 31-én nyújták be és pedig a már közszolgálatban állók rendes eltiljárásúguk után, a pedig az illető szolgálatból vagy polgári életükkel kapcsolatával a tanfolyam helyére a postai és táviró igazgatóságokhoz.

— A meggyedmilios sikkasztás és organobabokból zöld lombok mögött a művesek repertárjára a gyámpénztár roslái falait, de vaj! ki tti helyre a vérmegyei nyérén ejtett csorbát? Két n p óta csak a kánikulai nyugalom és csend honol a megyeház színei között, mint egykor a nehéz szíval, gondterhes fővel a megye tisztviselői a nagy aktácsonk

És Kriványról semmi hír! A nyilatkozat a budapesti államrendőrség detektív-tályaából intézik s ha akadtak is valami hírre, pozitív eredményt felmutatni még nem tudnak.

Kriványné elhatározta, hogy végleg állandóan Aradon marad s már irt is, hogy mekeikt hozzuk Aradra s azok valószínűleg még e héten haza jönnek.

A vármegyeházán most fellépett a további intézkedésekre az irányítás, a telenkinti leszámolóshoz ugyanis a belügy- niszteről kértek kiegészítő szakközeget és várják a választ. Ha nem küldhetne a niszter senkit, akkor a megyei tisztvisel kell, hogy neki fogjanak a nagy munkának. Míg ez a kérdés el nem dől, addig a megyei bizottság semmire sem kezdhet.

Keresztes Akos felebezett a fővárosi bizottság elnökének, hogy a biztosítási végrehajtás ellen. Az erre vonatkozó összes iratokat tegnap küldte fel Kőszegre a vizsgálobíró a nagyváradi kir. táblához, ahol a felebezesek sorsa felett dönteni fognak. A táblázat a hét végére várható.

[illegible]

— Kétféleképpen lehet a bajt okozni: vagy a szülői gondatlanul-
kárt vallott a vizáradások miatt a szülői gondatlanság miatt, vagy a
mésben; most már a jég tette porrá egy részét, a másik részét a
természtől. Miből fizet adót, miből tanítják a gyerekeket?
a nyomorral küzdő családot, miből tanítják a gyerekeket?

— Ki felelős a balesetekért? Az állam, az állam, az állam,
kezeknél történő szerencsétlenségekért, az állam, az állam, az állam,
már megemlékeztünk róla, a budapesti állam, a budapesti állam,
vényesék újabb a vállalkozókat, a vállalkozókat, a vállalkozókat,

lössé, remélve, hogy ilyeké ezek többé nem lesznek. Kitorjástól gyázvatót fognak tanusítani. A bíróságra is, melyekben szintén oly gyakoriak a balesetek. Nemrég történt ugyanis, hogy Farkas és Faragó épületlakatos özég építésében Fuchs Ferencz munkás balkariájá, a gépnél dolgozott, a fogaskerék elkaptá, és összeroncsolta. A szegény ember nyomorék lett, de azért hiába fordult gazdájához, minden segítséget megtagadtak. Erre Salgó ügyvédhét fordult és Dr. Török feljelentésén, a bíróság most a özég mindkét felelőst, Farkas Kálmánt és Faragó Bezsót vád alá két, Farkas Kálmánt és Faragó Bezsót vád alá helyezte a btkv. 310 §-ba ütközött gondatlanságból okozott súlyos testi sértés címén.

— Elégedettnék kell lennem. Maga kedvesem, és szoret a maga módja szerint. Egykor jobban fog szeretni. Viola, ki tudja találni, hogy ma reggel miért kívántam nyíra látni?

— Nem, — volt a válasz.

— Édes, mondá az ifjú komolyan, — nagy boldogság, hogy maga az én szerelmem, nagyobb, mint hogy azavakkal ki tudjak jutni a drágó!

— Randal, maga soha sem elégedett! —
volt a válasz. Ha a felesége lennék, azt kíván-
nánná, hogy annál is több legyen.

— Aligha; drágább és közelebb áll,
mint a feleség, semmi sem lehet, — rá-
szól az ifjú mosolyogva. Ha azt megigérné,
még az elégedettnél is több lennék.

— De Randal azt ígérni oly sok —

Ha ezt megtagadja tőlem, jobb le-
volna, ha soha se lett volna jó hozzám, szer-
szerte jobb lett volna! — kiáltá az ifjú szer-
védeleyesen. Most nem tudnám magát elre-
szíteni. Egy hónapnál ezelőtt még elvisel-
tem volna, és túl éltém volna. Vio, gon-
dolkozzék rá! Ha hozzám jön, szívesen
minden kívánságát teljesítem. Utazni viszem
a föld legszebb városait, Olaszországba, a
cséit és kek egét, a Srájoz háborított hegy-
csépeit és a Srájoz csépeit és a Srájoz csépeit

— Randal, maga úgy beszél, mint egy herceg — volt a nyugodt válasz. Hogy tudna mind azt megtenni? Az egy egész vagyonra kerdőne.

(Folytatása következik)

